

Потіщук Ольга Олегівна
м. Київ
potya@ukr.net

РОЛЬ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Поняття «гібридна війна» виникло наприкінці ХХ ст.. Гібридна війна – це війна, основним інструментом якої є створення державою-агресором в державі, обраній для агресії, внутрішніх протиріч та конфліктів з подальшим їх використанням для досягнення політичних цілей агресії, які звичайно досягаються звичайною війною [1]. Отже, гібридна війна являє собою макет війни в повному розумінні цього слова але з прихованим військовим характером та завуальованою участю в ній держав.

Слід виділити характерні особливості гібридної війни: по-перше, гібридна війна неможлива без інформаційної війни, оскільки потрібно створити в суспільстві реальність, яка буде відповідати поставленим завданням. Ці завдання стосуються, в першу чергу, висуненню на перший план образу ворога, як страшної небезпеки на шляху до миру; по-друге, основною метою створення гібридної війни виступає знищення національної самоідентичності, державності тощо; по-третє, гібридна війна не є офіційно визнаною, оскільки такий стан дозволяє противнику маніпулювати свідомістю громадян, які не розуміють, що відбувається в державі, а також не можуть адекватно дати відсіч; по-четверте, в процесі розвитку гібридної війни використовуються різні мережеві ЗМІ такі, як: радіомовлення, друковані видання та телевізійні мережеві канали. Слід зазначити, що мережеві ЗМІ дозволяють використовувати потрібний сценарій для опису та показу розвитку тих дій в яких зацікавлений агресор. Саме тому, в гібридній війні інформаційна складова відіграє велику роль поряд з іншими. Оскільки реальність підміняється неіснуючим штучним сценарієм. Використання мережевих ЗМІ, а також сучасні технології дозволяють завдати удару без реальних жертв; по-п'яте, не останньою рисою гібридної війни є безперервне руйнування державних структур, створення нестерпних умов для життя,

розпалювання постійних конфліктів. Отже, гібридна війна має не лише загарбницький характер; по-шосте, гібридна війна не передбачає територіальної характеристики, ця війна є дійсною і між державами, які можуть знаходитися в різних частинах світу.

Так наприклад, гібридна війна може являти собою стратегії такі, як: державний переворот за допомогою зброї або повстання; заохочення представників владних структур; матеріальні заохочення прибічників насилля; вербування військових, громадян, представників правлячої верхівки тощо.

Слід зазначити, що інформаційні атаки також мають місце бути в розвитку гібридної війни. Оскільки, інформаційна атака направлена на інформаційне зомбування в процесі якого Ви починаєте діяти відповідно до інтересів зацікавленої сторони. Але в даному випадку важлива масштабність, яка розповсюджується на простір усієї держави.

Інформаційні атаки покликані спотворювати реальність, утворюючи інший світ з потрібними ворогами та друзями. Цей шлях веде державу в хибному напрямку, завдаючи шкоди. Варто взяти до уваги, що об'єктами інформаційних атак, які являються невід'ємною частиною гібридної війни виступає: населення держави проти якого ведеться гібридна війна, агресор, населення країни агресора, а також міжнародне співтовариство. Таким чином, завданням гібридної війни виступає досягнення не лише фізичної перемоги, а й перемоги в медійному просторі. Так наприклад інформаційною зброєю в гібридній війні являються хакерські атаки, що є досить актуальним в наш час. Хакерські атаки використовують вірусні програми, коди, які допомагають виводити з ладу відповідні системи, завдаючи шкоди державі в цілому.

Слід зазначити, що ще одне завдання гібридної війни є нанесення максимальних збитків державі, співвідношенням різних методів, наприклад таких, як: дезінформація, сепаратизм, повстання, інформаційні атаки тощо. Але слід не забувати, що введення війни для обох сторін – це завжди

потрясіння та великі збитки. Отже, як слушно зауважує Сунь-Цзи, у війні виграє той, хто не приймає участь [2].

Варто взяти до уваги, що у зв'язку з розвитком нових технологій, нових методів ведення війни в сучасному суспільстві виникає гібридна війна. Природа гібридної війни дозволяє агресору не прив'язувати ворожі дії до певного терміну, оскільки вони можуть тривати досить довгий час. Гібридна війна має невелику ділянку реально бойових дій, але поширюється на весь простір, в конфліктних ситуаціях використовуючи максимальні ресурси. Цими ресурсами можуть виступати представники будь-якої сфери суспільства.

Таким чином, роль гібридної війни в сучасному суспільстві полягає в тому, що це ефективний засіб розкладення суспільства, армії та держави з метою нейтралізації влади. В процесі ведення гібридної війни намагаються приховати істинні дії супротивника, опосередковано відбувається дозвіл, а також збитки.

Не можна не відзначити те, що важливим аспектом захисту сучасного суспільства від інформаційних атак, а також від гібридних війн, є виховання молоді відповідно до ідей самоідентичності, патріотизму. Оскільки розвиток духовної сфери суспільства повинен мати могутню базу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Війна «гібридна» // Політологічний енциклопедичний словник / Уклад.: Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін. – [За ред. М. П. Требіна]. – Харків: Право, 2015. – 816 с.
2. Сунь-Цзи. Мистецтво Війни/Сунь-Цзи//Переклад з англійської: Ганна Литвиненко. – Харків: КСД, 2016. – 128 с.